

Puzzelen voor *Kenia*

De gezondheidszorg in Kenia moet dringend worden verbeterd. Wieke Biesheuvel zag het met eigen ogen. Maar daarvoor is veel geld nodig. Puzzelt u mee voor het goede doel? Sla om voor de prijzen die er te winnen zijn!

Het hoofd van de school laat het *rescue home* zien. Hier worden Maasai-meisjes opgevangen die zijn weggelopen omdat ze niet willen worden uitgehuwelijkt, maar een eindexamen willen. Het zaaltje is overvol. Het komt voor dat vaders of broers de meisjes willen terughalen, maar tot nu toe heeft het hoofd met praten weten te bereiken dat ze mogen blijven. Als het meisje straks een baan krijgt en zo bijdraagt aan een betere kwaliteit van leven voor een familie zien de meeste mannen in dat het een goede stap is.

Ze zijn er: de gemotiveerde leraren die op het platteland willen werken; de verpleegkundigen die niet naar de stad trekken, maar in hun eigen regio blijven; de vrouwen die langzaam maar zeker voor zichzelf en hun dochters beginnen op te komen. Er komen steeds meer kinderen naar school, maar dit legt een grote druk op de financiële middelen. Op school wordt druk aan de bewustwording van de kinderen gewerkt. De kinderen hebben liedjes en rollenspellen ingestudeerd. Kenianen houden van toneelstukjes en verhalen vertellen. Giet een boodschap in een gedicht en hij komt beter over. De kinderen treden vaak op tijdens festivals in de regio en directer dan de twaalfjarige Mboya Lemayian kan ik het niet zeggen:

“Ik kom net uit het veld en ik wil jullie vertellen wat in mijn hart leeft. Waarom discrimineren jullie alle meisjes? Ouders moeten ons onderwijs geven, want alle kinderen zijn hetzelfde. Een jongen mag naar school, terwijl een meisje moet trouwen. Als een meisje volwassen wordt, moet ze besneden worden. Ze krijgt geen onderwijs. Wij verpesten onze meisjes door ze te laten besnijden. Laten we met elkaar vechten voor de rechten van onze meisjes. Niemand is belangrijker dan een ander. Ouders, geef je kinderen onderwijs. Want alle kinderen zijn hetzelfde.”

Dit is de laatste aflevering van de Puzzelmarathon voor AMREF Flying Doctors Nederland.

Het leven is vaak niet eerlijk in Afrika en het is vechten om je kinderen een beter bestaan te bezorgen dan jij ooit had. Dat gevecht kan een stuk eerlijker worden georganiseerd met een zetje in je rug. Ik heb het grote verschil gezien tussen dorpen waar AMREF met de bevolking samenwerkt en dorpen waar nog niets gebeurt. Tijdens een eerdere

door op het gebied van hygiëne, onderwijs, milieu en gezondheidszorg. Meisjes moeten naar school, vinden ook zij. Met dwang bereik je niets, met overleg en het motiveren van mensen wel. AMREF werkt heel nauw samen met lokale mensen, omdat die de brug vormen tussen hun eigen mensen en de overheid. In een van de gezondheids-

Veel Maasai-meisjes willen niet worden uitgehuwelijkt, ze willen een eindexamen

reis door Maasai-land kreeg ik de kans met Maasai-vrouwen te praten die in ontoegankelijke gebieden wonen waar nooit ontwikkelingsorganisaties komen. Iedereen was uitgehuwelijkt na de eerste menstruatie en de daaropvolgende besnijdenis. “Je hebt niets aan mannen”, klaagden ze. “Wij hebben nergens recht op. We mogen nog geen koe verkopen.” Trouwen ze niet, dan hebben ze geen huis. Een man verleent je onderdak en ongetrouwd tel je niet mee. Lezen en schrijven kunnen ze niet. Toen ik ze vroeg wat hun eerste prioriteit zou zijn als zij het ooit voor het zeggen zouden krijgen, rolden ze aanvankelijk over elkaar heen van het lachen bij dit krankzinnige toekomstbeeld. Maar toen kwam toch deze hartenwens: “Als wij ooit iets willen veranderen, moeten onze dochters naar school en we zouden ze niet meer laten besnijden.” Deze besnijdenissen zijn officieel verboden, maar vinden nog steeds plaats.

Verandering in denken

In dorpen waar AMREF water- en gezondheidsprojecten steunt, kunnen vrouwen van zich laten horen. Ze voeren veranderingen

centra zei de lokale directeur: “Als je een jongen opleidt, leid je een individu op, maar leid een meisje op en je leidt de maatschappij op.” Dat een Maasai-man zo iets zegt, geeft de denkverandering prachtig weer.

Liedjes en rollenspellen

We gaan een paar scholen bezoeken en rijden over gortdroge steppen. In de verte zien we de Kilimanjaro, maar waar staat hier in vredesnaam een school? En hoe komen al die kinderen er? Met de benenwagen. Een Maasai legt lopend meer kilometers af in zijn leven dan wij ooit op onze fietsen. Dan doemt er een school op met honderden kinderen. Er is een waterput waar vrouwen uit de wijde omgeving water komen halen. Er hangen lijsten met regels over hygiëne en milieu. Men ziet het nut van goede latrines en schoon water in, zodra blijkt dat dit cholera, trachoma (oogziekte) en diarree voorkomt. Kinderen krijgen op school een behandeling tegen diarree, zodat ze niet naar de gezondheidsklinieken hoeven te lopen. Nu hier latrines en badhokjes voor meisjes zijn, hoeven die niet terug naar huis als ze voor het eerst menstrueren.

Nairobi, februari 2006

Morgenochtend vlieg ik terug naar huis. Naar mijn land vol water en meer eten dan ik op kan en met een goede gezondheidszorg. Een week lang trok ik op

met de mensen van AMREF Flying Doctors. We bezochten projecten bij de Maasai in het gortdroge zuiden van het land. Ik probeer met u te delen wat ik zag en hoorde, over leven en overleven. Ik krijg dat zinderend hete marktplein vol dode koeien niet uit mijn hoofd en neus. Gedeprimeerde Maasai zien daar hun laatste kapitaal verdwijnen. Geen of vervuild water betekent: ziekte, geen eten, geen onderwijs, doodgaan. De huidige droogte en de gevolgen ervan zijn een ernstige tegenslag bij het werk van AMREF. Maar ik wil u ook de hoop laten zien. Ik heb AMREF leren kennen als een organisatie die de problemen bij de wortel aanpakt. Afrika een hopeeloos verloren continent? Nee. Daar waar de gedreven Afrikaanse medewerkers van AMREF verschijnen, keert de hoop terug. Samen met werkbare oplossingen, zodat het leven van honderdduizenden mensen aanzienlijk in kwaliteit verbetert. Hoop geeft en doet leven. Puzzelt u weer mee?

Wieke

Yiamoi (15), Mfaie (16) en Ntaine (16) liepen van huis weg terwijl de bruidsschat al was geaccepteerd.

Emanuel Kihinya praat met Wieke over zijn gedichtje, dat over aids gaat.

Rollenspel over gelijkwaardigheid.

De hoogste berg van Afrika: de Kilimanjaro.

Wat doet AMREF Flying Doctors?

AMREF is een van oorsprong Afrikaanse gezondheidsorganisatie met het hoofdkwartier in Nairobi, Kenia. Zij stelt zich tot doel de gezondheid van kwetsbare mensen in Afrika structureel te verbeteren, om zo een uitweg te bieden uit armoede, naar een betere kwaliteit van leven. 97% van de zeshonderd medewerkers is afkomstig uit Afrika. AMREF Flying Doctors Nederland werft onder andere fondsen om de projecten en programma's in Afrika te steunen. Nederland steunt jaarlijks twintig tot dertig projecten en programma's. Beschermheer: Prins Willem-Alexander. Meer info: www.amref.nl.

Mboya Lemayian schreef het gedicht over de rechten van meisjes.

